

**«Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық
университеті» КеАҚ қызметіндегі сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін
ішкі талдау нәтижелері туралы 2024 жылға арналған
ТАЛДАМАЛЫҚ АНЫҚТАМА**

Қарағанды қ.

25 маусым 2025 ж.

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызметті үйлестіру кезінде «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» Қазақстан Республикасының Заңына, Қазақстан Республикасы Мемлекеттік қызмет істері және сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл агенттігі Төрағасының 2016 жылғы 19 қазандағы № 12 бұйрығымен бекітілген сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізудің үлгілік қағидаларына, Қазақстан Республикасы Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл агенттігі Төрағасының 2022 жылғы 30 желтоқсандағы № 488 бұйрығымен және өзге де нормативтік актілерімен бекітілген сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізу жөніндегі әдістемелік ұсынымдарына сәйкес жұмыс тобы «Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университеті» коммерциялық емес акционерлік қоғамының қызметіндегі сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізді.

Сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін ішкі талдау объектісінің атауы:

«Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университеті» коммерциялық емес акционерлік қоғамы (бұдан әрі - КеАҚ).

Сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізу негізі:

«Ә. Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университеті» КеАҚ Басқарма Төрағасы – Ректорының 2025 жылғы 21 сәуірдегі № 116 лск «Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университеті» коммерциялық емес акционерлік қоғамында сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізу туралы» бұйрығы (1-қосымша).

КеАҚ қызметінің талданатын кезеңі:

2024 жылғы 1 қаңтардан 31 желтоқсанға дейін.

Сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау:

- 1) КеАҚ қызметіне қатысты нормативтік құқықтық актілердегі сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтау;
- 2) КеАҚ ұйымдастырушылық-басқарушылық қызметіндегі сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтау бағыттары бойынша жүргізілді.

КеАҚ қызметін реттейтін нормативтік құқықтық актілердегі сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтау:

КеАҚ өз қызметін Қазақстан Республикасының «Білім туралы», «Мемлекеттік мүлік туралы», «Акционерлік қоғамдар туралы», «Коммерциялық емес ұйымдар туралы» Заңдарына және басқа да нормативтік құқықтық актілерге, сондай-ақ Жарғы мен ішкі құқықтық актілерге сәйкес жүзеге асырады.

Талдау барысында Қазақстан Республикасы «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» Заңының 4-бабының 1) тармақшасына және басқа да нормативтік құқықтық актілерге сәйкестігі тұрғысынан КеАҚ қызметін реттейтін жарғы мен ішкі құқықтық актілерді зерделеуге, сондай-ақ сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға ықпал ететін дискрециялық өкілеттіктер мен ережелердің болуына бағытталған іс-шаралар кешені жүзеге асырылды (2-қосымша).

Сәйкессіздік анықталған жоқ.

1. Персоналды басқару, оның ішінде сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ұшыраған лауазымдарды айқындау:

Персоналды басқару:

1) Қазақстан Республикасының Еңбек кодексіне, Қазақстан Республикасының «Білім туралы» Заңына, Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2018 жылғы 30 қазандағы № 595 бұйрығымен бекітілген жоғары және (немесе) жоғары білімнен кейінгі білім беретін ұйымдардың қызметтік типтік қағидасына, Қазақстан Республикасы Ғылым және жоғары білім министрінің 2024 жылғы 5 қаңтардағы № 4 «Жоғары және (немесе) жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру ұйымдары қызметінің үлгілік қағидаларына сәйкес жоғары және (немесе) жоғары оқу орнынан кейінгі білім беретін ұйымдардың білім беру қызметіне қойылатын біліктілік талаптарын және құжаттар тізбесін бекіту туралы» бұйрығына сәйкес КеАҚ профессорлық-оқытушылар құрамы мен ғылыми қызметкерлердің лауазымдарын конкурстық ауыстыру қағидаларын әзірлейді, бекітеді және сақтауды қамтамасыз етеді.

Ұсыныс 1.

«Персонал менеджменті» құжатталған рәсімінде, «8. Жаңа персоналды іріктеу», оқу-көмекші және қызмет көрсетуші персоналды тағайындаудың сипаттамасы біреуден артық үміткер қатысқан жағдайда лауазымға кандидатты тағайындаудың толық сипаттамасымен толықтырулар енгізуі қажет.

Процестің ашықтығы мен тиімділігін арттыру мақсатында, сондай-ақ оқу-көмекші және қызмет көрсетуші персоналды жұмысқа іріктеу кезінде теріс пайдалану мүмкіндігін болдырмау үшін.

2) Қазақстан Республикасы «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» Заңының 1-бабының 4), 6) тармақшаларына сәйкес сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ұшыраған лауазымдардың тізбесі айқындалған (3-қосымша).

2 Мүдделер қақтығысын реттеу:

Негізгі қызмет, оның ішінде әкімшілік-басқарушылық сипаттағы мәселелер бойынша мүдделер қақтығысы анықталған жоқ.

3. Мемлекеттік қызмет көрсету:

2024 жылы 4329 мемлекеттік қызмет көрсетілді, оның ішінде мемлекеттік қызметтердің атаулары бойынша:

«Жоғары білімнің білім беру бағдарламалары бойынша оқыту үшін жоғары және (немесе) жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру ұйымдарына құжаттарды қабылдау және оқуға қабылдау» – 2403;

«Жоғары және (немесе) жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру ұйымдарына жоғары оқу орнынан кейінгі білім берудің білім беру бағдарламалары бойынша оқыту үшін құжаттарды қабылдау және оқуға қабылдау» – 274;

«Академиялық ұтқырлық шеңберінде шетелде оқуға арналған конкурсқа қатысу үшін құжаттарды қабылдау» - 47;

«Жоғары және (немесе) жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру ұйымдарында білім алушыларға жатақхана беру» – 1451;

«Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім туралы құжаттардың телнұсқаларын беру» - 140;

«Азаматтардың жекелеген санаттарына, сондай-ақ қорғаншылықтағы (қамқоршылықтағы) және патронаттағы адамдарға, жоғары білім беру ұйымдарының білім алушылары мен тәрбиеленушілеріне тегін тамақ беру» – 14;

«Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім туралы құжаттар туралы мәліметтерді өзектендіру (түзету)» – 0.

«Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім туралы құжаттардың телнұсқасын беру» мемлекеттік қызмет көрсетуден бір негізделген бас тарту.

Студенттерге қызмет көрсету орталығы төрт мемлекеттік қызмет көрсетеді:

1. Жоғары және (немесе) жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру ұйымдарында білім алушыларға жатақхана беру.

2. Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім туралы құжаттардың телнұсқаларын беру.

3. Азаматтардың жекелеген санаттарына, сондай-ақ қорғаншылықтағы (қамқоршылықтағы) және патронаттағы адамдарға, жоғары білім беру ұйымдарының білім алушылары мен тәрбиеленушілеріне тегін тамақ беру.

4. Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім туралы құжаттар туралы мәліметтерді өзектендіру (түзету).

Халықаралық ынтымақтастық және академиялық ұтқырлық орталығы бір мемлекеттік қызметті көрсетеді: академиялық ұтқырлық шеңберінде шетелде оқуға арналған конкурсқа қатысу үшін құжаттарды қабылдау.

Қабылдау комиссиясы екі мемлекеттік қызмет көрсетеді:

1. Жоғары білімнің білім беру бағдарламалары бойынша оқыту үшін жоғары және (немесе) жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру ұйымдарына құжаттарды қабылдау және оқуға қабылдау.

2. Жоғары және (немесе) жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру ұйымдарына жоғары оқу орнынан кейінгі білім берудің білім беру бағдарламалары бойынша оқыту үшін құжаттарды қабылдау және оқуға қабылдау.

Мемлекеттік қызмет көрсету саласында сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнаманы бұзушылықтар анықталған жоқ.

4. Рұқсат беру функцияларын іске асыру:

Қазақстан Республикасы «Рұқсаттар және хабарламалар туралы» Заңының 3-бабының 3) тармақшасына, Қазақстан Республикасы Әкімшілік рәсімдік-процестік кодексінің 4-бабы 1-тармағының 25) тармақшасына сәйкес **КеАҚ мемлекеттік орган болып табылмайды және рұқсат беру функцияларын жүзеге асырмайды.**

5. Бақылау-тексеру функцияларын іске асыру:

КеАҚ Директорлар кеңесінің 2023 жылғы 31 шілдедегі (№3 хаттама), 2024 жылғы 2 қазандағы (№7 хаттама) шешімдеріне байланысты КеАҚ ішкі аудит қызметінің жылдық Жоспары іске асырылуда.

Токсандық және жылдық есептер белгіленген мерзімде және қолданыстағы өкілеттіктер шегінде ұсынылады.

6. Бюджеттік және қаржы қаражатын игеру және бөлу:

Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрінің 2019 жылғы 14 ақпандағы № 14 бұйрығымен бекітілген мемлекет бақылайтын акционерлік қоғамдар мен жауапкершілігі шектеулі серіктестіктердің, мемлекеттік кәсіпорындардың даму жоспарларын әзірлеу, бекіту, олардың іске асырылуын мониторингілеу және бағалау, сондай - ақ олардың орындалуы жөніндегі есептерді әзірлеу және ұсыну қағидаларына (бұдан әрі-қағидалар) сәйкес әзірлеу тәртібі, мемлекет бақылайтын акционерлік қоғамдардың даму жоспарларын бекіту.

Қағидалардың 9-тармағына сәйкес ұйымның даму жоспарын ұйымның атқарушы органы, сенімгерлік басқарушы мемлекеттік органның даму жоспарында, облыстың, республикалық маңызы бар қаланың, астананың даму жоспарында баяндалған мақсаттар мен міндеттерге сәйкес бес жылдық кезеңге бір рет әзірлейді.

Мәселен, Директорлар кеңесінің 2020 жылғы 22 желтоқсандағы шешіміне байланысты (№4 хаттама) КеАҚ-тың 2020-2024 жылдарға арналған даму жоспары бекітілді, 2023 жылғы 29 қарашада (№7 хаттама) тиісті нақтылаулар енгізілді.

2024 жылғы кірістер мен шығыстар туралы ақпарат:

кірістер 10 531 899 мың теңге;

шығыстар 9 916 541 мың теңге;

пайда 615 358 мың теңге.

«Центр – аудит S&M» ЖШС-нің аудиторлық қорытындысына сәйкес (14.03.2025 ж. № 250179-00 келісім-шарт) қаржылық есептілік КеАҚ-тың қаржылық жағдайы туралы шынайы және объективті ақпаратты көрсетеді.

7. Жеке және заңды тұлғалармен келісім-шарттар жасасу:

1) Қазақстан Республикасы Қаржы министрінің 2024 жылғы 9 қазандағы № 687 бұйрығымен бекітілген Мемлекеттік сатып алуды жүзеге асыру ережелерінің (бұдан әрі – Ережелер) 38-43-қосымшаларында Мемлекеттік сатып алудың үлгілік келісім-шарттары айқындалған.

Қазақстан Республикасы «Құқықтық актілер туралы» Заңының 1-бабының 18) тармақшасына сәйкес, аталған Ережелер реттелетін қоғамдық қатынастар шеңберінде жеке белгісіз тұлғалар тобына таралатын, бірнеше рет қолдануға есептелген, тұрақты немесе уақытша сипаттағы мінез-құлықтың мәні бойынша жалпыға міндетті ережесі болып табылатын құқық нормасын белгілейді.

Көрсетілген мән-жайларға байланысты Мемлекеттік сатып алу туралы келісім-шарттарды нормативтік құқықтық актіде белгіленген талаптарға сәйкес КеАҚ жасайды.

2) Ғылыми, ғылыми-техникалық жобалар мен бағдарламаларды, ғылыми және (немесе) ғылыми-техникалық қызмет нәтижелерін коммерцияландыру жобаларын іске асыру шарттарын ғылым саласындағы уәкілетті орган әзірлейді.

3) Еңбек келісім-шарттары Қазақстан Республикасы Еңбек кодексінің 28-бабының негізінде және соған сәйкес әзірленеді.

4) Ақылы негізде білім беру қызметтерін көрсетуге және ақылы негізде оқытудың кредиттік технологиясы бойынша қосымша білім беру қызметтерін көрсетуге арналған келісім-шарттар, сондай-ақ азаматтық-құқықтық сипаттағы келісім-шарттар азаматтық заңнама нормаларына сәйкес жасалады.

Ұсыныс 2.

Бұл жағдайда ақылы негізде білім беру қызметтерін көрсетуге және ақылы негізде оқытудың кредиттік технологиясы бойынша қосымша білім беру қызметтерін көрсетуге арналған шарттар, сондай-ақ азаматтық-құқықтық сипаттағы шарттар үшін бірыңғай цифрлық Тізілімді енгізу болып табылады.

Көрсетілген цифрлық Тізілім құжат айналымын жүргізуді жеңілдетеді, шарттармен жұмыс тиімділігін арттырады, олардың сақталуын және жылдам іздестірілуін қамтамасыз етеді, сондай-ақ теріс сипаттағы мәселелерді болдырмайды.

8. Ақпараттық жүйелерді әзірлеу және пайдалану:

КеАҚ ақпараттық жүйелердегі ашықтық пен ашықтық қағидаттарына негізделеді, сонымен бірге цифрлық процестерді жетілдіруге ұмтылады.

Жүзеге асырылатын процестер шеңберінде мынадай міндеттер іске асырылады:

1) озық технологиялар мен стандарттарды ескере отырып, ақпараттық жүйелерді үнемі жаңартып отыру, бұл, әрине, ашықтық пен тиімділікті қалыптастыруға ықпал етеді;

2) деректердің қолжетімділігі - оңтайлы қолжетімділікті қамтамасыз ету мақсатында ақпараттық жүйелер құрылымын оңтайландыру;

3) оқыту және кері байланыс - пайдаланушылар үшін оқыту іс-шараларын ұйымдастыру;

4) деректерді қорғау және құпиялылық - қауіпсіздік стандарттарын сақтау және құпиялылықты қамтамасыз ету.

Ұсыныс 3.

Киберқауіптерге мониторинг жүргізу және оларды қорғау, сондай-ақ ақпараттық қауіпсіздік инциденттеріне уақтылы ден қою мақсатында АҚЖО (ақпараттық қауіпсіздіктің жедел орталығын) енгізуді қамтамасыз ету, бұл жағымсыз салдарларды уақтылы анықтауға және алдын алуға, нәтижесінде деректерге рұқсатсыз қол жеткізу тәуекелдерін азайтуға мүмкіндік береді.

9. Ұйымдастырушылық-басқарушылық қызметтен туындайтын өзге де мәселелер:

Қазақстан Республикасы Ғылым және жоғары білім министрінің міндетін атқарушының 2024 жылғы 27 желтоқсандағы № 600 бұйрығымен бекітілген ғылыми, ғылыми-техникалық жобалар мен бағдарламалардың, ғылыми және (немесе) ғылыми-техникалық қызмет нәтижелерін оларды орындау және аяқтау сатыларында коммерцияландыру жобаларының іске асырылуына мониторингті жүзеге асыру туралы Ережеге сәйкес мониторингтік топ ғылыми және (немесе) ғылыми-техникалық қызмет конкурстық құжаттама пункттерін бұзу, қойылған нәтижелерге қол жеткізбеу бойынша анықталған фактілер туралы уәкілетті органның, салалық органның және ҰҒК-нің хабарламасы, ғылыми зерттеулердің ашықтығын, экономикалық тиімділігі мен нәтижелілігін қамтамасыз ету мақсатында қаржыландыруды тоқтату, қаржыландыруды азайту немесе қаражатты қайтару туралы құжат қалыптастырады.

Ұсыныс 4.

Ғылыми, ғылыми-техникалық жобалар мен бағдарламалар шарттарына, ғылыми және (немесе) ғылыми-техникалық қызмет нәтижелерін коммерцияландыру жобаларына сәйкес қабылданған міндеттемелер бойынша жұмыстардың орындалмауын және бюджет қаражатының мақсатсыз жұмсалуды болдырмау мақсатында ғылым және инновациялар департаменті туралы ережеде, сондай-ақ қызметкерлердің лауазымдық нұсқаулықтарында күнтізбелік жоспарға

сәйкес келісім-шарттың жоспары және өзге де нәтижелер мәлімделген нәтижелердің орындалуын бақылау рәсімін сипаттауды нормативтік құқықтық актіде көрсету көзделген.

*Сыбайлас жемқорлыққа ішкі талдау нәтижелері бойынша анықталған тәуекелдерді бағалау 4-қосымшада ұсынылған.

КеАҚ құрылымдық бөлімшелерімен келісу парағы 5-қосымшада.

5, 6 ұсынымдар сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін ішкі талдау нәтижелері бойынша анықталған тәуекелдерді бағалауға сәйкес белгіленді және сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін ішкі талдау нәтижелері бойынша анықталған сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарды жасауға ықпал ететін себептер мен жағдайларды жою жөніндегі іс-шаралар жоспарында көрсетілген.

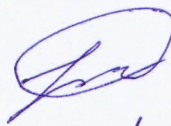
КеАҚ қызметінде Қазақстан Республикасының Сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамасын бұзушылықтарды болдырмау мақсатында:

1. КеАҚ қызметіндегі сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін ішкі талдаудың Талдамалық анықтамасы:

- 1) КеАҚ құрылымдық бөлімшелерімен келісу;
- 2) өз интернет-ресурсына орналастыруға құқылы.
2. Анықталған кемшіліктерді жою жоспарын әзірлеу.

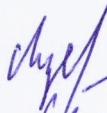
3. КеАҚ қызметіндегі сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін ішкі талдаудың осы Талдамалық анықтамасынан туындайтын өзге де шараларды қабылдау.

Жұмыс тобының жетекшісі

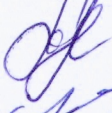

Т. Канапьянов

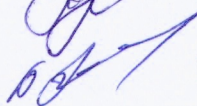
Жұмыс тобының мүшелері

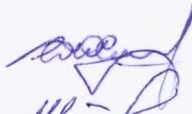
Г. Мусина

А. Толеуова

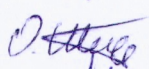
Б. Курмашева

Б. Сулеев

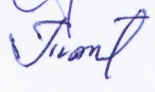
С. Жолмағамбетов

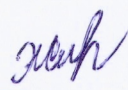
О. Шебалина

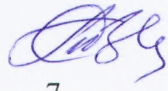
Г. Адамова

Т. Тимохина

С. Жумабекова

Т. Цвелих